

Справа № 761/25689/20
Провадження № 1-кп/761/1655/2021

**УХВАЛА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

30 квітня 2021 року Шевченківський районний суд м. Києва в складі:
головуючого судді Голуб О.А.
судді Антонюк М.С.
присяжних Фірсова Г.В., Глоби Н.О., Федоренка Ю.О.
за участю:
секретаря судових засідань Куліковської А.С.
прокурора Тишина М.В.
захисників Кругового Д.С., Кулика С.С., Коломійця В.А.,
Безпалого Т.Г.,
обвинувачених Антоненка А.С., Кузьменко Ю.Л., Дугарь Я.С.

розглянувши в м. Києві у закритому судовому засіданні із обмеженням доступу осіб, які не є учасниками судового провадження, за виключенням представників засобів масової інформації, кримінальне провадження № 1202000000000490 від 22.05.2020 за обвинуваченням,

Антоненка Андрія Сергійовича, [REDACTED] року народження, уродженця м. Києва, громадянина України, проживаючого за адресою: м. Київ, вул. Старовокзальна, 7-В, кв. [REDACTED] раніше не судимого,

Кузьменко Юлії Леонідівни, [REDACTED] року народження, уродженки м. Горлівка, Донецької обл., громадянки України, проживаючої за адресою: Київська обл., Бориспільський район, садове товариство «Добробут», [REDACTED] раніше не судимої,

та

Дугарь Яни Сергіївни, [REDACTED] року народження, уродженки с. Піщане, Кременчуцького району, Полтавської області, громадянки України, проживаючої за адресою: Дніпропетровська обл., Новомосковський район, смт. Гвардійське, ВЧ-А1126, раніше не судимої,

у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених п. п. 5, 12 ч. 2 ст. 115; ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 263; ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 194 КК України,

ВСТАНОВИВ:

Шевченківським районним судом м. Києва здійснюється судовий розгляд кримінального провадження за № 1202000000000490 від 22.05.2020 обвинуваченням Антоненка А.С., Кузьменко Ю.Л., та Дугарь Я.С. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених п. п. 5, 12 ч. 2 ст. 115; ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 263; ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 194 КК України.

На адресу суду надійшло клопотання захисника Кругового Д.С. про зміну запобіжного заходу обвинуваченому Антоненку А.С., з тримання під вартою на особисте зобов'язання.

Клопотання захисника Кругового Д.С. мотивовано тим, що судом досліджено 9 томів матеріалів сторони обвинувачення з 26, серед яких не встановлено жодного прямого доказу причетності Антоненка А.С. до висунутого йому обвинувачення, до обвинуваченого Антоненка А.С. застосовано найсуворіший запобіжний захід, сторона захисту офіційно здала паспорти Антоненка А.С. в ДМСУ з метою знищення, розгляд справи продовжується всупереч закону не безперервно, не у розумні строки, ризик втечі і з плином часу не може бути встановленим лише на основі суворості можливого вироку, без оцінювання моральності особи, місця її проживання, роду заняття, майновим станом, сімейними зв'язками та усіма видами зв'язку з країною, в якій така особа піддається кримінальному переслідуванню.

Зазначив, що майновий стан обвинуваченого не дозволяє йому переховуватись тривалий час, він є єдиним годувальником в сім'ї, відсутні судимості, сумлінно дотримувався умов застосованого запобіжного заходу, не вчиняв спроб втечі і дотримувався режиму, ризик летальності про який зазначив суд спростований дослідженими матеріалами.

Звернув увагу на пандемію коронавірусу, яка суттєво обмежує вільне пересування, а відтак є перешкодою для втечі, а з іншого боку – відповідно до рекомендацій Ради Європи обумовлює надання переваг запобіжним заходам, не пов'язаним з триманням під вартою.

Вказав на відсутність ризику незаконного впливу на свідків, зважаючи на стадію кримінального провадження.

Зазначив, що у суду є можливість дослідити окремі докази в порядку ч.4 ст.193 КПК України, що містяться в томі 11 а.с. 1-32, томі 23 а.с. 196-217, які показують, що зріст злочинця у взутті 170 см, а зріст Антоненка А.С. без взуття 180 см.

Враховуючи наведене, а також те, що обвинувачений Антоненко А.С. перебуває під вартою більше 500 днів і своєю поведінкою не створював приводу вважати, що матиме місце неналежне ставлення з його боку до процесуальних обов'язків, свідчить на користь того, що наразі наявні підстави для зміни запобіжного заходу на непов'язаний із триманням під вартою.

Просив розглянути заяви осіб, які виявили бажання взяти під особисту поруку Антоненка А.С., у зв'язку із чим просив суд заслухати цих осіб у судовому засіданні та розглянути можливість зміни запобіжного заходу обвинуваченому Антоненку А.С., у тому числі, на особисту поруку.

Захисник Кулик С.С., Коломієць В.А., Безпалый Т.Г., обвинувачені Антоненко А.С., Кузьменко Ю.Л., Дугарь Я.С. клопотання підтримали з мотивів у ньому наведених та просили задовольнити.

Прокурор вважав, що встановлені судом ризики у попередніх рішеннях продовжують існувати та не зменшились, разом із тим, звернув увагу на те, що стосовно обвинуваченої Кузьменко Ю.Л. діє з серпня 2020 року запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту з носінням електронного засобу контролю, який забезпечує належну процесуальну поведінку останньої, роль Кузьменко Ю.Л. та Антоненко А.С. у вчиненні інкримінованих дій фактично ідентична, враховуючи тривалість перебування Антоненка А.С. під вартою та виходячи із засад справедливості, вважав, що запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту з носінням електронного засобу контролю забезпечить ненастання існуючих ризиків. При цьому, стосовно можливості застосування більш м'яких запобіжних заходів до Антоненка А.С., про які, просила сторона захисту поклався на розсуд суду.

Суд присяжних, заслухавши думки сторін кримінального провадження, вивчивши наявні у розпорядженні суду матеріали кримінального провадження, дійшов наступних висновків.

Згідно ч.2 ст.331 КПК України вирішення питання судом щодо запобіжного заходу відбувається в порядку, передбаченому главою 18 КПК України.

Згідно зі ст. 177 КПК України, метою застосування запобіжного заходу є забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим покладених на нього розслідування та/або суду,

знищити, сховати або спотворити будь-яку із речей чи документів, які мають істотне значення для встановлення обставин кримінального правопорушення, незаконно впливати на потерпілого, свідка, іншого підозрюваного та обвинуваченого, експерта, спеціаліста, у цьому ж кримінальному провадженні, перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином, вчинити інше кримінальне правопорушення, чи продовжити кримінальне правопорушення, у якому підозрюється, обвинувачується.

За наслідками розгляду питання доцільності продовження тримання під вартою обвинуваченого або продовження строку дії запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, продовження строку дії додаткових обов'язків, передбачених ч.5 ст.194 КПК України, суд у відповідності до ст. 331 КПК України своєю вмотивованою ухвалою скасовує, змінює запобіжний захід або продовжує строк їх дії на строк, що не перевищує двох місяців.

Вирішуючи питання про можливість застосування до обвинуваченого більш м'якого запобіжного заходу, суд повинен врахувати наявність ризиків, передбачених ст. 177 КПК України та оцінити всі обставини, у тому числі, передбачені ст. 178 КПК України.

Окрім того, відповідно до ч.1 ст. 194 КПК України під час розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу суд зобов'язаний встановити, чи доводять надані сторонами кримінального провадження докази обставини, які свідчать про: 1) наявність обґрунтованої підозри у вчиненні обвинуваченим кримінального правопорушення; 2) наявність підстав вважати, що існує хоча б один із ризиків, передбачених статтею 177 цього Кодексу, і на які вказує прокурор; 3) недостатність застосування більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризику або ризикам зазначеним у клопотанні.

Відповідно до ч.4 ст. 194 КПК України, якщо при розгляді клопотання про обрання запобіжного заходу прокурор доведе обставини, передбачені пунктами 1 та 2 частини першої цієї статті, але не доведе обставини, передбачені пунктом 3 частини першої цієї статті, суд має право застосовувати більш м'який запобіжний захід ніж той, який зазначений у клопотанні.

На стадії судового розгляду кримінальних проваджень, які надійшли до суду з обвинувальним актом суд враховує не лише наявність обґрунтованої підозри, а й наступне.

Так, у даному кримінальному провадженні прокурором визнано зібрані під час досудового розслідування докази достатніми для складання обвинувального акта та прийнято рішення у відповідності до п.2 ч.3 ст. 283 КПК України, про звернення до суду з обвинувальним актом, який був переданий до суду 19.08.2020, у порядку передбаченому ст. 291 КПК України. Отже, Антоненко А.С., Кузьменко Ю.Л. та Дугарь Я.С. відповідно до положення ч.2 ст. 42 КПК України набули статусу обвинувачених, у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених п. п. 5, 12 ч. 2 ст. 115; ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 263; ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 194 КК України.

Зважаючи на інформацію з реєстру матеріалів досудового розслідування, зміст вступних промов сторін кримінального провадження, інформацію з клопотання про долучення та дослідження доказів сторони обвинувачення та опису таких доказів, дані, що містяться в протоколах слідчих дій, документах вже безпосередньо досліджених в судовому засіданні, у суду присяжних відсутні підстави вважати, що доводи прокурора про існування достатніх доказів для доведення висунутого обвинувачення є очевидно необґрунтованими та доволіними.

Так само за наслідками дослідження документів, протоколів слідчих дій, суд дійшов висновку про відсутність підстав для визнання цих доказів очевидно недопустимими, та судом прийнято рішення, що остаточну оцінку цим доказам суд надаватиме під час ухвалення вироку за результатами розгляду даного кримінального провадження.

Отже, в межах даного кримінального провадження до Антоненка А.С. застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, строк дії якого продовжувався декілька разів. Під час вирішення питання про продовження строку дії запобіжного заходу обвинуваченому Антоненку А.С., судом неодноразово досліджувалось як питання обґрунтованості підозри повідомленої останньому, так і те, що останній набув статусу

обвинуваченого.

Тобто, судом враховано наявність у цьому кримінальному провадженні обставин, які можуть переконати неупередженого спостерігача, що обвинувачений Антоненко А.С. можливо вчинив інкримінований йому злочин, що за позицією ЄСПЛ в рішенні у справі «Нечипорук і Йонкало проти України» є обґрунтованою підозрою.

Суд не піддає сумніву повідомлену під час досудового розслідування підозру Антоненку А.С., оскільки на даний час останній набув статусу обвинуваченого, розпочато безпосереднє дослідження доказів сторони обвинувачення щодо обґрунтованості висунутого обвинувачення, яке не може бути спростоване вибірково наданими стороною захисту копіями матеріалів досудового розслідування.

Також, враховуючи стадію кримінального провадження, суд позбавлений можливості дати оцінку та здійснити аналіз висновків експертів та інших матеріалів до дослідження яких ще не перейшов, на які посилається сторона захисту.

З матеріалів провадження убачається, що Антоненко А.С. обвинувачуються у вчиненні злочинів, передбачених п.п. 5, 12 ч.2 ст.115; ч.3 ст.28, ч.1 ст.263; ч.3 ст.28, ч.2 ст.194 КК України, які відносяться до різного ступеню тяжкості, в тому числі і особливо тяжких, наслідком вчинення даних протиправних дій є смерть журналіста, що беззаперечно викликало суспільний резонанс. Санкція одного з інкримінованих обвинуваченому злочинів, зокрема п.п. 5, 12 ч.2 ст.115 КК України, передбачає покарання у виді позбавлення волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічне позбавлення волі.

При обрані обвинуваченому Антоненку А.С. запобіжного заходу на час судового розгляду 25.08.2020, за наслідками проведення підготовчого судового засідання, судом, а у подальшому при вирішенні питань щодо продовження строку дії заходів забезпечення за клопотаннями прокурора, судом присяжних, досліджувалося питання як обґрунтованості підозри, повідомленої обвинуваченому, набуття ним статусу обвинуваченого, обсяг та вагомість доказів, враховувалося тяжкість кримінальних правопорушень та існування ризиків переховування від суду, незаконного впливу на потерпілих, свідків, експертів, у зв'язку із чим встановлено відсутність підстав для застосування більш м'яких запобіжних заходів.

На час розгляду даного клопотання обставини враховані судом раніше фактично не змінились та ризики не зменшились.

Так, при застосуванні запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до Антоненка А.С. та продовженні строку дії цього запобіжного заходу, судом враховувались наявні ризики можливої неправомірної поведінки обвинуваченого, передбачені ч.1 ст.177 КПК України, існування яких обумовлюється тим, що інкримінується вчинення кримінальних правопорушень, які утворюють сукупність тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень, за одне з яких передбачено покарання, зокрема, у виді довічного позбавлення волі.

Перелік доказів, зібраних під час досудового розслідування, що наведений у реєстрі матеріалів досудового розслідування, у клопотанні прокурора про долучення матеріалів, а також дані частини доказів, що суд безпосередньо дослідив, свідчить про їх вагомість, більш детальну оцінку цим доказами, суд надасть як на відповідній стадії судового розгляду під час вивчення їх змісту та подальшого аналізу, так і при оцінці всіх доказів у сукупності в ході ухвалення остаточного рішення.

При цьому, необхідно звернути увагу, що в ході дослідження матеріалів кримінального провадження, що містяться в перших дев'яти томах, долучених стороною обвинувачення, судом не встановлено підстав для визнання досліджених доказів очевидно недопустимими.

Міра покарання, призначення якої передбачається обвинуваченому Антоненку А.С., у разі доведення його винуватості та усвідомлення обвинуваченим цієї обставини, переконливо дає підстави вважати, що продовжують існувати такі ризики неправомірної процесуальної поведінки як: переховування від суду, тобто ризик втечі обвинуваченого, а так само здійснення незаконного впливу на потерпілих та свідків, оскільки на даний час у

Державний районний суд
міста Києва

*2610*54393857*1*1*

вказаному кримінальному провадженні жоден потерпілий, свідок та експерт не допитані.

Зазначені ризики продовжують існувати й зараз з урахуванням сукупності даних про особу обвинуваченого Антоненка А.С., обставин за яких йому інкримінується вчинення кримінального правопорушення, його ролі, ступінь співучасті у вчиненні інкримінованих дій.

А тому, прокурором доведено, а судом встановлено про що детально зазначено вище та в попередній ухвалі від 23.03.2021, обставини, передбачені пунктами 1 та 2 ч.1 ст. 194 КПК України.

Разом із тим, враховуючи доводи прокурора про можливість застосування до обвинуваченого Антоненка А.С. більш м'якого запобіжного заходу у вигляді цілодобового домашнього арешту з носінням електронного засобу контролю, суд присяжних вважає, що під час розгляду клопотання сторони захисту про зміну запобіжного заходу обвинуваченому Антоненку А.С. з тримання під вартою на особисту поруку або особисте зобов'язання, прокурором не доведено обставини, передбачену пунктом 3 ч.1 ст. 194 КПК України, а тому наявні підстави для зміни запобіжного заходу на більш м'який запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту з носінням електронного засобу контролю.

При цьому, судом враховується, що обвинувачений Антоненко А.С. тривалий час утримується під вартою з 12.12.2019, стосовно іншої обвинуваченої – Кузьменко Ю.Л. діє більш м'який запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту із застосуванням електронного засобу контролю, який забезпечує ненастання встановлених судом ризиків, роль обвинувачених Антоненко А.С. та Кузьменко Ю.Л. у скоєнні інкримінованого кримінального правопорушення є фактично ідентичною, у зв'язку із наведеним та виходячи із принципів справедливості та співрозмірності, суд дійшов висновку, що слід задовільнити клопотання сторони захисту частково та змінити обвинуваченому Антоненку А.С. запобіжний захід з тримання під вартою на цілодобовий домашній арешт із застосуванням електронного засобу контролю.

Судом також, відповідно до ст. 178 КПК України, враховуються обставини, а саме дані щодо особи обвинуваченого Антоненка А.С., який раніше не судимий, має постійне місце реєстрації та проживання, одружений, має неповнолітніх дітей 2008 та 2012 року народження, тобто має сталі соціальні зв'язки, має заохочення за моральну підтримку бойового духу та волонтерську допомогу військовослужбовцям.

Наведені у клопотанні та наявні у розпорядженні суду матеріали щодо даних про особу обвинуваченого Антоненка А.С., самі по собі не дозволяють зробити висновок про те, що можливість запобігання, передбаченим ст. 177 КПК України та встановленим судом ризикам, може бути досягнута на даний час шляхом застосування до нього іншого, більш м'якого запобіжного заходу ніж домашній арешт.

Що ж стосується наданих стороною захисту заяв осіб, які виявили бажання взяти на особисту поруку обвинуваченого Антоненка А.С., яких суд заслухав безпосередньо у судовому засіданні, то слід додати, що за змістом ч.1 ст.182 КПК України особиста порука полягає у наданні особами, яких слідчий суддя, суд вважає такими, що заслуговують на довіру, письмового зобов'язання про те, що вони поручаються за виконання підозрюваними, обвинуваченим покладених на нього обов'язків відповідно до статті 194 цього Кодексу і зобов'язуються за необхідності доставити його до органу досудового розслідування чи в суд на першу про те вимогу.

Тягар доказування обставин, що свідчать про те, що особи які виявили бажання стати поручителями заслуговують на довіру або особливу довіру, а також обставин, що свідчать про фінансову спроможність вказаних осіб сплатити грошове стягнення у разі невиконання ними взятих на себе зобов'язань, покладається на сторону кримінального провадження, що заявила клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді особистої поруки.

Зважаючи на висновки колегії суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Київського апеляційного суду, наведені в ухвалі від 10.02.2021, застосування особистої поруки є ефективним, коли для обвинуваченого розрив соціальних зв'язків з поручителем, або підрив його авторитету є гіршим ніж застосування більш суворого запобіжного заходу.

Однак, таких обставин судом присяжних встановлено не було.

Також до заяв не додано доказів, аналізуючи які суд міг дійти б висновку, що вказані особи зможуть ефективно виконати свої зобов'язання як поручителі, зокрема на підтвердження чи були вони поручителями в інших кримінальних провадженнях і якщо так, то чи не порушувались ними свої зобов'язання, тощо.

При цьому, зважаючи на тяжкість інкримінованих обвинуваченому Антоненку А.С. злочинів та їх суспільну небезпеку, суд присяжних вважає, що на даний час запобіжний захід у виді особистої поруки не є співрозмірним зі встановленими ризиками, передбаченими ст. 177 КПК України у сукупності з іншими обставинами щодо обвинуваченого, передбаченими ст. 178 КПК України, про що детально зазначено вище.

Отже, враховуючи існуючі ризики, підвищену суспільну небезпеку інкримінованого обвинуваченому діяння, суд дійшов до обґрунтованого переконання, що загальносуспільний інтерес у даному випадку переважає інтереси обвинуваченого Антоненка А.С., інкриміновані обвинуваченому кримінальні правопорушення мають надзвичайно високий ступінь суспільної небезпеки, зумовлені тяжкими наслідками у вигляді спричинення смерті людини, спосіб вчинення такого злочину, який є небезпечним для життя багатьох осіб, а тому, враховуючи практику Європейського суду з прав людини, яка свідчить про те, що суд своїм рішенням повинен забезпечити не тільки права підозрюваного, а й високі стандарти охорони суспільних прав та інтересів, що вимагає від суду більшої суворості в оцінці порушених цінностей суспільства, суд присяжних не вбачає підстав для застосування більш м'яких запобіжних заходів ніж цілодобовий домашній арешт із застосуванням електронного засобу.

Керуючись ст. ст. 132, 177, 178, 181, 201, 202, 331 КПК України, суд

У Х В А Л И В :

Клопотання захисника Кругового Д.С. про зміну запобіжного заходу обвинуваченому Антоненку Андрію Сергійовичу, 02.10.1971 року народження, з тримання під вартою на особисте зобов'язання, - задовольнити частково.

Змінити обвинуваченому Антоненку Андрію Сергійовичу, [REDACTED] року народження, запобіжний захід з тримання під вартою на запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту, із застосуванням електронного засобу контролю, забаронивши цілодобово залишати місце свого проживання за адресою: м.Київ вул. Старовокзальна, 7-В кв. [REDACTED] по 29 червня 2021 року включно.

На підставі ч.5 ст.194 КПК України зобов'язати обвинуваченого Антоненка Андрія Сергійовича, [REDACTED] року народження:

- прибувати за кожною вимогою до суду;
- здати на зберігання суду паспорти для виїзду за кордон та або інші документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну;
- утриматись від позапроцесуального спілкування з особами, що перебувають у даному кримінальному провадженні у статусі потерпілих, свідків, експертів, спеціалістів.
- носити електронний засіб контролю.

Негайно доставити обвинуваченого Антоненка Андрія Сергійовича до місця проживання за адресою: м.Київ, вул. Старовокзальна, 7-В кв. [REDACTED] і звільнити з-під варті.

Виконання ухвали покласти на підрозділ Національної поліції за місцем перебування під домашнім арештом.

Контроль за виконанням ухвали покласти на прокурора у цьому кримінальному провадженні.

Роз'яснити обвинуваченому, що відповідно до ч.5 ст.181 КПК України, працівники органу Національної поліції, з метою контролю за його поведінкою мають право з'являтися в житло, під арештом в якому він перебуває, вимагати надання усних чи письмових пояснень з питань, пов'язаних із виконанням покладених на нього обов'язків.

Строк дії ухвали встановити 60 днів, тобто по 29 червня 2021 року включно.

Ухвала остаточно оскарженню не підлягає.
Повний текст ухвали оголосити о 10 год. 05.05.2021.

Судді

Голуб О.А.

Антонюк М.С.

Присяжні

Фірсов Г.В.

Глоба Н.О.

Федоренко Ю.О.

немає

Григоренко